

Marker Wadden: verrassend rijk banket voor vogels & vissen

[Nederlands Instituut voor Ecologie \(NIOO-KNAW\)](#)

7-SEP-2018 - Zaterdag 8 september wordt het eerste eiland van de Marker Wadden door Natuurmonumenten feestelijk geopend voor het publiek. Vanaf dat moment kan iedereen met eigen ogen gaan zien hoe rijk de natuur nu al geworden is in dit nieuwste stukje Nederland.

Deel deze pagina

Een echt vogelparadijs, dat moet de nieuwe eilandengroep worden. De aanleg van de Marker Wadden bij Flevoland is pas in 2016 officieel begonnen, maar in het afgelopen broedseizoen heeft er zich al een groot aantal watervogels gevestigd, en op dit moment kun je er veel trekvogels zien. Natuurlijk moeten de eilanden om die overvloed in stand te houden hun gasten wel genoeg voedsel kunnen bieden.

Voedselweb

Naar de ontwikkeling van voedselbronnen wordt onderzoek gedaan door een team van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW), de Universiteit Groningen en de Radboud Universiteit, samen met Natuurmonumenten. Het project is gefinancierd met geld van het Gieskes-Strijbis Fonds. Centrale vraag: door welke factoren wordt de productiviteit van het voedselweb op de eilanden bepaald?

Projectleider Liesbeth Bakker van het NIOO legt uit: "Om te zorgen dat de Marker Wadden inderdaad een vogelparadijs worden, moeten de vogels nestplaatsen en rustplaatsen kunnen vinden, maar ook voldoende te eten. We dachten dat dat laatste voor vogels die neerstrijken op het Markermeer wel eens een knelpunt zou kunnen worden." Voor een rijk vogelleven moet het voedselweb namelijk goed ontwikkeld zijn, en dat begint bij de basis: de primaire producenten, dat wil zeggen algen en waterplanten die voedselbronnen vormen voor grazend zoöplankton en macrofauna (ongewervelde diertjes die je met het blote oog kunt zien). Die laatste twee groepen zijn op hun beurt voedsel voor vogels en vissen.

Opmerkelijke ontdekkingen

De vogels vormen ongetwijfeld het meest zichtbare gedeelte van dit voedselweb. Het deel dat zich onder water bevindt, de basis van het voedselweb met de algen, het zoöplankton en de macrofauna, springt een stuk minder in het oog. Deze zomer heeft het team onder leiding van Liesbeth Bakker er uitgebreid onderzoek naar gedaan, door monsters te nemen van de waterkolom en van het sediment op en rond de Marker Wadden. Daar kwam een aantal opmerkelijke resultaten uit.

Er wordt ook onderzoek gedaan in de Marker Wadden (Bron: Liesbeth Bakker)

"Het water rond de Marker Wadden was in de zomer behoorlijk helder, met een zicht van tot wel tachtig centimeter diep in de waterkolom", vertelt Bakker. "Het Markermeer staat juist bekend om zijn troebele water, dus dat was een verrassing voor ons." De verklaring ligt waarschijnlijk in het hoge gehalte zoöplankton: kleine schaaldieren zoals watervlooien en raderdiertjes die algen eten en daardoor het water filteren. Zo houden ze het mooi helder. Daarnaast zijn ze ook nog eens een belangrijke voedselbron voor vissen.

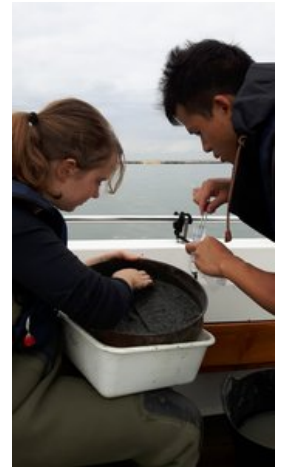
Dansmuggen

"In het ondiepe water op de eilanden vonden we ook mega-zoöplankton" gaat Bakker verder. "Het meeste zoöplankton is zo klein dat je het zonder vergrootglas niet eens kunt zien, maar hier kon dat gewoon met het blote oog. Waarschijnlijk konden ze zo groot worden doordat er in die zeer ondiepe waterlagen geen vis zit." Dankzij hun grootte zijn ze perfecte snacks voor steltlopers zoals de kluut, waarvan afgelopen seizoen maar liefst 200 paartjes broedden op de eilanden.

De onderzoekers bekeken ook het sediment, en troffen daarin een hoge dichtheid aan van dansmuggenlarven: meer dan 4000 per vierkante meter. Ook deze muggenlarven zijn een prima voedselbron, voor zowel vissen als vogels. Als uit de larven volwassen muggen zijn gekomen, verhuizen ze uit het water naar het land. Daar wachtte de onderzoekers nog een verrassing: het enorme aantal insecten dat overal rondvlog. Meer dan 90% daarvan waren dansmuggen, die trouwens niet steken. Insecteneters zoals de oeverzwaluw worden met dit overvloedige banket op hun wenken bediend.

Water en land

Het onderzoek laat mooi zien hoe groot de onderlinge afhankelijkheid is van het water, waarin de muggen als larven hun oorsprong vinden, en het land. De productiviteit van het voedselweb op het land wordt voor een belangrijk deel bepaald door de gedeeltes van de Marker Wadden die onder water liggen. En voor maximale productiviteit van de vogelpopulatie zijn ze allebei nodig. Dat het eerste van de eilanden nu door Natuurmonumenten voor bezoekers wordt opengesteld, wil nog niet zeggen dat het project daarmee ook gelijk voorbij is: het ecosysteem van de Marker Wadden zal zich volop blijven ontwikkelen.

(Bron: Liesbeth Bakker)

Dansmuggen (Bron: Liesbeth Bakker)

Tekst: [NIOO-KNAW](#)

Foto's: Liesbeth Bakker, NIOO-KNAW

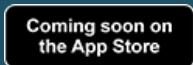
17 duizend liefhebbers van natuur krijgen het al GRATIS natuurnieuws per email van Nature Today!
Topbiologen delen hun kennis graag.
Meld je ook aan

Zie ook

- Marker Wadden: theorie in de praktijk
21-aug-2017
- Vogeleiland Griend jarig
15-nov-2016
- Herstelproject Vogelparadijs Griend in de startblokken
13-jun-2016
- Waddenfonds steunt bescherming blauwe kiekendief en velduil
5-mei-2015
- Meehelpen aan onderzoek naar mosselbanken
19-apr-2013

Laatste berichten

- Dramatisch jaar voor heivlinder
13-sep-2018
- Jonge boommarters leggen het loodje
13-sep-2018
- Spectaculaire toename van diersoorten van oude bossen in Zuid-Holland
12-sep-2018
- Grote groepen ooievaars op trek
12-sep-2018
- Bedreigingen voor de zeldzame beekdonderpad in de Geul
12-sep-2018
- Waar blijven de gewenste waterdieren in Noord-Brabantse beken?
11-sep-2018
- 85% minder eikenprocessierupsnesten door stimuleren biodiversiteit
11-sep-2018
- Gemeente Leiden opent het eerste rivierdonderpaddenhotel
10-sep-2018
- Rotfruitschaal voor dag- en nachtvlinders
10-sep-2018
- Boletenrijkdom groter dan gedacht, blijkt uit nieuw standaardwerk over paddenstoelen
9-sep-2018

[DISCLAIMER](#)

[COLOFON](#)

[SITEMAP](#)

[COOKIES](#)

© 2018 NatureToday - All rights reserved

Deze website maakt gebruik van cookies. Wilt u meer informatie over cookies en welke worden opgeslagen?
[Lees de cookieverklaring.](#)

[Niet meer tonen](#)